Vaikų saugumo ir gerovės užtikrinimo strategija

2026-01-05

ĮVADAS

Vaikų saugumo ir gerovės užtikrinimo srategiją padėjo parengti Lietuvos futbolo federacija. Ji patvirtina savo įsipareigojimą užtikrinti, kad futbolas būtų smagi ir saugi veikla visiems jį žaidžiantiems vaikams, nesvarbu, kokio amžiaus, gebėjimų ir įsitraukimo lygio jie būtų. Šia strategija siekiama penkių tikslų veiklos srityse, kurios turėtų sudaryti VšĮ Futbolo klubas „Aukštaitija“ (toliau – FK Ekranas) darbo pagrindus užkertant kelią bet kokiai vaikų sužalojimo futbolo aplinkoje rizikai ir tinkamai reaguojant į padarytą žalą Nors siekiama parengti išsamią vaikų saugumo užtikrinimo strategiją, turint omenyje futbolo veiklos organizavimo ir žaidimo aplinkos skirtingais lygiais įvairovę, išlieka tikimybė, jog gali kilti joje neaptartos situacijos arba klausimai dėl šios strategijos taikymo praktikoje. Susiklosčius tokioms aplinkybėms, imantis visų veiksmų derėtų vadovautis strategijos dvasia, kurios pagrindas – siekis užtikrinti vaiko geriausius interesus.

Tikslai:

1. Sukurti saugumo užtikrinimo pagrindus;

2. Užtikrinti organizacijos pasirengimą ir prevenciją;

3. Didinti futbolo organizacijoje dirbančių asmenų sąmoningumą;

4. Dirbti su kitomis atsakingomis institucijomis ir pranešti joms apie susirūpinimą keliančias situacijas;

5. Įsivertinti saugumo užtikrinimą pažangą.

1 TIKSLAS: SUKURTI SAUGUMO UŽTIKRINIMO PAGRINDUS

1.1 Atskaitomybė

1.1.1 Saugumo užtikrinimas yra kiekvieno asmens atsakomybė.

1.1.2 Kiekvienas FK Ekranas narys arba organizacijos vardu bet kuriame lygmenyje ir pareigose dirbantis asmuo pripažįsta jam (jai) tenkančią pareigą užtikrinti vaikų saugumą ir puoselėti vaikų gerovę bei interesus, taip pat atsakomybę imtis atitinkamų žingsnių šiai strategijai įgyvendinti.

1.2 Saugumo užtikrinimo apibrėžimas

1.2.1 Vaikų saugumo užtikrinimo strategijoje saugumo užtikrinimas apibrėžiamas kaip organizacijos pareiga užtikrinti, kad futbolas būtų teigiama ir maloni patirtis visiems vaikams ir kad visi vaikai, žaisdami futbolą būtų apsaugoti nuo sužalojimo (įskaitant smurtą – žr. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 1, 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23-1, 23-2 straipsniais įstatymą).

1.2.2 Vaikų saugumo užtikrinimas apima prevencinius veiksmus sužalojimo rizikai sumažinti ir atsakomuosius veiksmus siekiant užtikrinti, kad atsiradus susirūpinimą keliantiems klausimams šie būtų tinkamai sprendžiami. Toks požiūris perteikia būtinybę remti vaiko interesus ir laikytis tarptautinių standartų bei Lietubos Respublikos teisės aktų, ypač tais atvejais, kai susirūpinimą keliantys klausimai yra galimai susiję su nusikalstama veika.

1.2.3 Šioje saugumo užtikrinimo strategijoje, remiantis 1989 m. Jungtinių Tautų Organizacijos vaiko teisių konvencija, vaiku laikomas kiekvienas 18 metų neturintis asmuo, jeigu pagal valstybėje galiojantį reglamentavimą jo pilnametystė nepripažinta anksčiau.

1.3 Kas turimo omenyje kalbant apie žalą ir smurta?

1.3.1 Kiekvienas FK Ekranas narys arba organizacijos vardu bet kuriame lygmenyje ir pareigose dirbantis asmuo turėtų suvokti, kad smurtas, žala ir saugumo užtikrinimo klausimai retai egzistuoja pavieniui ir negali būti priskirti vienam apibrėžimui – daugeliu atvejų kelios problemos būna persipynusios tarpusavyje.

1.3.2 Žala gali būti įvairaus pobūdžio ir paprastai reiškia vaiko saugumui ir gerovei kilusį pavojų. Taip gali nutikti todėl, kad kažkas tyčia pasirenka piktnaudžiauti jam (jai) suteiktais įgaliojimais arba pasitikėjimu ir panaudoja smurtą prieš vaiką. Arba taip gali nutikti dėl prastos praktikos, kurią galimai sąlygojo sąmoningumo ir mokymų stoka, pavyzdžiui, nesugebėjimas tinkamai prižiūrėti vaikų arba imtis veiksmų. 1.3.3 Smurtas – tai netinkamas elgesys su vaiku, padarantis arba galintis padaryti vaikui žalos. Asmuo gali smurtauti prieš vaiką arba pats jam kenkdamas, arba nesugebėdamas užkirsti kelio kito asmens daromai žalai. Prieš vaikus smurtauti gali žmonės, kuriuos vaikai pažįsta iš šeimos aplinkos arba institucijos ar bendruomenės. Kita vertus, nors kiek rečiau, prieš vaikus gali smurtauti nepažįstamieji, pavyzdžiui, internete. Prieš vaikus gali smurtauti suaugęs asmuo arba keli suaugusieji, arba kitas vaikas (keli vaikai). 1.3.4 Smurtas būna įvairių formų ir apima visų rūšių fizinį, emocinį (psichologinį) smurtą ir seksualinę prievartą, nepriežiūrą ir nerūpestingą elgesį, smurtą ir išnaudojimą tiek betarpiškai asmeniškai, tiek ir elektroninėje erdvėje.

1.3.5 Nors įprastai manoma, kad saugumo užtikrinimo klausimai kyla tada, kai suaugęs asmuo netinkamai elgiasi su vaiku, būna, kad ir patys vaikai smurtauja vienas prieš kitą. Įprastai taip

nutinka, kai vienas vaikas atsiduria viršesnėje padėtyje dėl jėgos arba turimos įtakos (pavyzdžiui, dėl to, kad yra vyresnis arba turi valdžią, tarkime, yra komandos kapitonas) – tai vadinama patyčiomis.

1.3.6 Patyčių atveju labai svarbu pagelbėti tiek vaikui, iš kurio buvo tyčiojamasi, tiek ir surasti geriausių būdų padėti vaikui, kuris tyčiojosi, užtikrinant, kad nė vienas vaikas nepatirtų žalos ir būtų ginama abiejų vaikų gerovė ir interesai.

1.4 Konkrečiai su futbolo susijusi saugumo užtikrinimo rizika

1.4.1 Yra kelios labai specifinės futbolo aplinkai būdingos situacijos, kuriose gali būti padaryta žala ir patirtas smurtas

1.4.2 TRAUMOS: kiekviena sporto šaka neatsiejama nuo tam tikros kūno sužalojimo rizikos – ne išimtis ir futbolas. Troškimas patirti sėkmę ir laimėti gali reikšti, kad vaikai verčiami daryti tai, kas pagrįstai peržengia jų amžiaus arba gebėjimų lygio ribas arba nėra tinkama atsižvelgiant į vaikų amžių ir gebėjimų lygį.

1.4.3 SPAUDIMAS DĖL REZULTATŲ: laimėjimas – svarbi futbolo dalis. Kita vertus, vaikų vertimas gerai pasirodyti ir daromas didelis spaudimas pasiekti sėkmę gali jiems pakenkti psichologiškai, emociškai ir fiziškai.

1.4.4 FIZINIS SAUGUMAS: persirengimo kambariai, dušai ir kitos fizinio kontakto situacijos (pavyzdžiui, fizioterapijos ir kitokio gydymo) gali sudaryti prielaidas patyčioms, fotografuoti ar filmuoti nedoriems tikslams ir seksualinei prievartai

1.4.5 KELIONĖS SU NAKVYNE: išvykos su nakvyne gali būti pavojingos dėl netinkamos priežiūros, pasimetančių vaikų, prieigos prie alkoholio arba netinkamo televizijos turinio, naudojimosi socialiniais tinklais problemų ir prievartos, ypač seksualinės, rizikos.

1.4.6 ARTIMI SANTYKIAI: futbolui labai svarbūs ir naudingi komandos narių tarpusavio santykiai su treneriu ir kitais pagalbiniais darbuotojais (pavyzdžiui, kineziterapeutais ir gydytojais). Daugelis vaikų užmezga artimus ir pasitikėjimu grindžiamus santykius su savo treneriais, kurie tampa jų gyvenime svarbiais žmonėmis, ypač jeigu vaikai neturi pozityvių, palaikančių santykių su kitais suaugusiais. Nepaisant to, kad daug trenerių puoselėja įkvėpiančius santykius pagal geriausius jiems patikėtų vaikų interesus, gali atsirasti rizikos dėl piktnaudžiavimo šia suteikta galia ir pasitikėjimu, vaikai gali būti nuskriausti.

1.5 Sąsaja su nacionaliniais teisės aktais arba strategija

1.5.1 Šioje strategijoje išdėstyti minimalūs reikalavimai. Visuose veiksmuose, kurių imamasi saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimo tikslu, privaloma vadovautis atitinkamais teisės aktais, jeigu egzistuoja teisiniai reikalavimai, kuriuos būtina vykdyti.

1.6 Veiksmai ne futbolo aplinkoje

1.6.1 Šioje saugumo užtikrinimo strategijoje pagrindinis dėmesys skiriamas kontaktui su vaikais, kuris vyksta darbe ir veikloje, už kurią atsako FK Ekranas organizacija.

1.6.2 Kita vertus, šioje strategijoje apibrėžti principai gali būti pažeisti ir futbolo vertybės gali būti pamintos ne tik futbole, bet ir kitokiu netinkamu individualiu ar kolektyviniu elgesiu, pavyzdžiui: talpinant nederamą turinį socialiniuose tinkluose arba asmeniniais seksualiniais santykiais su vaikais.

1.6.3 Tokius atvejus būtina atidžiai išnagrinėti, ir bet koks sprendimas dėl tolimesnio bendradarbiavimo su konkrečiu asmeniu turėtų būti pagrįstas principu, kad futbolo veikloje dalyvaujantys vaikai turėtų būti saugūs siekiant geriausių vaiko interesų. Dėl to gali tekti kreiptis į specialią vaiko teisių apsaugos arba teisėsaugos instituciją.

1.7 Pagrindiniai vaikų saugumo užtikrinimo strategijos principai

1.7.1 Futbolas turi būti saugi, teigiama ir maloni patirtis visiems vaikams.

1.7.2 Visi vaikai turi vienodą teisę į savo gerovės ir galimybių dalyvauti apsaugą bei skatinimą nepaisant amžiaus, lyties, seksualinės orientacijos, etninės arba socialinės kilmės, religijos ir jų gebėjimų ar negalios. 1.7.3 Imantis visų veiksmų vaikų saugumui užtikrinti turi būti vadovaujamasi geriausiais vaiko interesais. 1.7.4 Kiekvienas asmuo atsako už saugumo užtikrinimą. Vaikai taip pat gali atlikti vaidmenį padėdami apsaugoti save ir kitus vaikus, nors galutinė atsakomybė už saugumo užtikrinimą tenka suaugusiems.

1.7.5 Saugumo užtikrinimo priemonės turėtų padėti įtraukti visus asmenis ir nediskriminuoti, priemonėse būtina atsižvelgti į tai, kad kai kurie vaikai (pavyzdžiui, turintys negalią) gali patirti didesnę smurto riziką. 1.7.6 Saugumo užtikrinimo veikloje labai svarbios skaidrumo ir atvirumo vertybės. Smurtas ir skriauda gali bręsti, jeigu darbuotojai, savanoriai, partneriai, vaikai, šeimos ir bendruomenės nariai nesijaučia galintys išsakyti jiems nerimą keliančius klausimus.

1.7.7 Į visus pareikštus nuogąstavimus dėl vaiko saugumo ir apsaugos turėtų būti žiūrima rimtai. Esant reikalui, privaloma imtis atitinkamų veiksmų vaiko saugumui užtikrinti, galimai ir kreipiantis į teisėsaugos ar vaiko teisių apsaugos institucijas.

1.7.8 Nė viena organizacija nepajėgi užtikrinti vaikų saugumo dirbdama pavieniui, todėl būtina bendradarbiauti su kitomis organizacijomis, valstybės institucijomis (pavyzdžiui, vaiko teises ginančiais departamentais ir ministerijomis) ir, jei būtina, kitomis grupėmis.

1.7.9 Konfidencialumas turi būti užtikrinamas neatskleidžiant susijusių asmenų (tiek apie susirūpinimą keliančius klausimus prabilusio asmens, konkretaus vaiko ir įtariamo skriaudiko) asmens duomenų. Nebent tai yra būtina, kad būtų galima perduoti informaciją ir užtikrinti vaiko apsaugą, pavyzdžiui, tada, kai įtariama nusikalstama veika.

1.7.10 Visi saugumo užtikrinimo veiksmai turėtų būti vykdomi vadovaujantis atitinkamais nacionaliniais ir tarptautiniais teisės aktais ir strategijomis.

2 TIKSLAS: UŽTIKRINTI ORGANIZACIJOS PASIRENGIMĄ IR PREVENCIJĄ 2.1 Saugumo užtikrinimo strategijos parengimas

2.1.1 FK Ekranas parengė šią strategiją remiantis pateiktomis Lietuvos futbolo federacijos gairėmis ir priemonėmis ją įgyvendinti.

2.1.2 Šios strategijos privalo laikytis kiekvienas asmuo, kuris futbole arba su juo susijusioje srityje, įskaitant ir FK Ekranas, eina kokias nors bet kurio lygmens pareigas.

2.2 Už saugumo užtikrinimą atsakingų asmenų paskyrimas

2.2.1 Siekdama užtikrinti šios saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimą, FK Ekranas skiria už saugumo užtikrinimą atsakingą asmenį iš FK Ekranas administracijos. Šis asmuo palaiko ryšį su kitais už saugumo užtikrinimą atsakingais asmenimis kitose organizacijose.

2.2.2 FK Ekranas paskirs mažiausiai vieną asmenį, kuriam būtų pavesta vykdyti atsakingo už saugumo užtikrinimą asmens funkcijas.

2.2.3 Už saugumo užtikrinimą atsakingo asmens vaidmuo – būti kontaktiniu asmeniu, konsultuoti, remti ir padėti organizacijai įgyvendinti saugumo užtikrinimo strategiją ir susijusias procedūras, įskaitant reagavimo į konkrečius atvejus ir susirūpinimą keliančias situacijas procedūras.

2.2.4 Rekomenduojama, kad už saugumo užtikrinimą atsakingo asmens pareigos būtų skirtos bent minimalių žinių, aprašytų Vaikų saugumo užtikrinimo priemonių rinkinyje, apie vaikų apsaugą arba saugumo užtikrinimą turinčiam asmeniui. Kita vertus, šios pareigos gali būti paskirtos ir bet kuriam kitam atsakingam asmeniui gebančiam atlikti reikalaujamas užduotis.

2.2.5 FK Ekranas saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimą skiria — vyr. Akademijos trenerį Arną Borodiną.

2.3 Saugesnė personalo atranka

2.3.1 Profesionaliose futbolo klubuose ir futbolo organizacijose bus įdiegtos saugesnės įdarbinimo procedūros, kurios padės užtikrinti, jog vaikams galintys kelti pavojų kandidatai būtų nustatyti ir jiems nebūtų leista dirbti su vaikais.

2.3.2 Saugesnio įdarbinimo procedūros gali apimti pirmines atrankas, atrankas ir po atrankos vykdomus veiksmus užtikrinant, kad būtų įdiegta kiek įmanoma daugiau apsisaugojimo priemonių.

2.3.3 Siekiant, kad su vaikais negalėtų dirbti netinkami asmenys, nė vienas neturėtų pradėti su jais dirbti tol, kol nebuvo užbaigti visi saugesnės personalo atrankos procesai, visi asmens tinkamumo patikrinimai ir visos įvadinių arba kitokių mokymo apie saugumo užtikrinimą sesijos.

2.3.4 Tam tikrais išimtiniais atvejais galima pradėti vykdyti veiklą nebaigus saugesnio personalo atrankos patikrų. Tačiau tokiais atvejais būtina įdiegti papildomas priemones (pavyzdžiui, papildomą priežiūrą ir griežtą draudimą dirbti vienam individualiai), kad organizacija galėtų būti tikra, jog sumažintas galimas pavojus vaikams.

2.3.5 Su saugesne personalo atrankos praktika susiję dokumentai (pavyzdžiui, rekomendacijos) privalo būti saugomos. Ši informacija privalo būti laikoma ir sunaikinama vadovaujantis taikytinais asmens duomenų apsaugos teisės aktais.

2.4 Etikos kodeksas

2.4.1 FK Ekranas dirbantiems arba jos vardu veiklą vykdantiems asmenims taikomas Lietuvos futbolo federacijos Etikos kodeksas ir etikos kodeksas (toliau – kartu Etikos kodeksai), aprašytas Vaikų saugumo užtikrinimo rinkinyje, kuriame yra išdėstyti aiškūs lūkesčiai dėl vaikų saugumo užtikrinimo ir aprašomas pageidaujamas bei draudžiamas elgesys.

2.4.2 Bet koks dalyvavimas FK Ekranas organizuojamoje veikloje galimas tik tada, kai konkretus asmuo bus supažindintas pasirašytinai su etikos kodeksų nuostatomis ir sutiks jų laikytis, o nuorodos į šį etikos kodeksą bus pateiktos visose darbo ar paslaugų sutartyse.

2.4.3 Į visus etikos kodeksų pažeidimus reaguojama nedelsiant, išsaugant informacijos konfidencialumą „būtina žinoti“ pagrindu, tinkamai vadovaujantis darbo sutarties, sutartiniais ir kitais teisiniais reikalavimais. 2.4.4 Įtarus etikos kodeksų pažeidimą arba gavus apie tai pranešimą, galima kreiptis į už vaiko saugumą atsakingų FK Ekranas darbuotojų grupę, kad nepriklausomas, nešališkas ir reikiamą kompetenciją saugumo užtikrinimo srityje turintis asmuo atitinkamai ištirtų šį atvejį vadovaudamasis oficialia galiojančia procedūra. 2.4.5 Reaguodama į tokius atvejus, FK

Ekranasimsis visų būtinų priemonių prieš vaikų teises pažeidusį arba FK Ekranas vidaus taisyklėms nusižengusį asmenį.

2.4.6 Būtina įvertinti pavojų vaikams ir nuspręsti, ar nusižengęs asmuo (asmenys) turėtų būti laikinai nušalintas (-i) nuo darbo FK Ekranas laukiant atitinkamo tyrimo rezultatų.

2.4.7 Etikos kodekse bus numatytos konkrečios drausminės priemonės už pažeidimus. Galimos drausminės priemonės – nuo įspėjimo arba laikino nušalinimo nuo pareigų, galimai derinamo su papildomų mokymų ir sąmoningumo ugdymo priemonėmis, iki atleidimo iš darbo.

2.4.8 Etikos kodeksai taikomas neribojant galimybės skirti galimas papildomas teisės aktuose numatytas sankcijas.

2.5 Priežiūra ir individualus darbas

2.5.1 Įprastai reikėtų vengti individualaus darbo. Su vaikais turėtų dirbti mažiausiai 2 suaugusieji. Pripažintina, kad ne visada tai yra įmanoma, tačiau suaugusieji visada turėtų dirbti atvirai, stebint kitiems, ir pageidautina, su vaikų grupėmis, o ne individualiai su vaiku.

2.5.2 Atsižvelgiant į kontekstą ir konkrečių vaikų amžių bei gebėjimus, veikloje visada privalo dalyvauti tiek suaugusiųjų, kiek būtų pakankama tinkamam vaikų saugumui užtikrinti. Atliekant bet kokį rizikos vertinimą kaskart turėtų būti svarstomi priežiūros ir individualaus darbo klausimai.

2.5.3 Lietuvos futbolo federacija rekomenduoja tokį suaugusiųjų ir vaikų santykį:

- 1 suaugęs 10-iai vaikų nuo 13 iki 18 metų amžiaus,
- 1 suaugęs 8 vaikams nuo 9 iki 12 metų,
- 1 suaugęs 6 vaikams nuo 5 iki 8 metų,
- 1suaugęs 3 vaikams jaunesniems nei 4 metų vaikams.

2.5.4 Nesurinkus pakankamo suaugusiųjų skaičiaus reikalaujamam priežiūros lygiui pasiekti užsiėmimas negali būti vykdomas ir turi būti atšauktas.

2.5.5 Teikiant medicinos arba kitokią intymaus pobūdžio pagalbą vaikams turi būti leidžiama šalia savęs turėti jų pasirinktą kitą vaiką arba suaugusįjį.

2.5.6 Antidopingo mėginių pomėmiui iš nepilnamečio taikomi tam tikri specialūs reikalavimai, kurių privaloma laikytis testavimo procedūros metu. Apie tai, kad buvo atrinkti dopingo kontrolei, nepilnamečiams sportininkams reikia pranešti dalyvaujant suaugusiajam, ir sportininkas gali pasirinkti būti lydimas komandos atstovo per visą mėginio poėmio procedūrą. Nepilnamečiui

sportininkui atsisakius atstovo dalyvavimo per mėginio davimo procedūrą, šlapimo mėginio poėmio metu privalo dalyvauti dopingo kontrolės pareigūną stebintis asmuo.

2.5.7 Lietuvos futbolo federacijos varžybose dalyvaujantys klubai, renginius vykdantys Lietuvos futbolo federacijos nariai įsipareigoja užtikrinti, kad už kiekvieną dalyvaujantį nepilnametį būtų tinkamai užpildyta ir pasirašyta „susipažinimo ir sutikimo forma nepilnamečiams“. Užpildytos formos privalo būti saugomos klubuose/organizacijose ir pateikiamos Lietuvos futbolo federacijos prašymu.

2.5.8 Vaikai neturėtų gauti asmeninių priežiūros paslaugų (pavyzdžiui, būti prausiami), jeigu jie sugeba tai padaryti patys.

2.5.9 Rūbinės, dušai ir kitos patalpos turėtų būti prižiūrimi, tačiau taip, kad būtų saugomas vaikų privatumas. Vaikams persirenginėjant persirengimo kambariuose turėtų būti tik už vaikų priežiūrą atsakingas suaugusysis. Joks kitas asmuo (pavyzdžiui, fotografai) neturėtų būti persirengimo kambariuose, kai juose persirenginėja vaikai. Jiems turėtų būti pasakyta, kada jie gali užeiti ir kada turėtų išeiti.

2.5.10 Išvykose su nakvyne (pavyzdžiu, atvykus į rungtynes išvykoje ir treniruočių stovyklas), vaikai neturėtų miegoti vieni tame pačiame kambaryje kaip ir juos prižiūrintys suaugusieji, išskyrus jeigu konkretus vaikas yra suaugusiojo giminaitis arba suaugęs asmuo buvo paprašytas vaiko tėvų ar globėjų pagloboti vaiką. 2.5.11 Turėtų būti nustatyta aiški tvarka, kaip turėtų būti elgiamasi pasimetus vaikui arba jo pasigedus, arba tėvams ar globėjams nepasiėmus vaiko.

2.5.12 Jeigu vaikams leidžiama vykti į užsiėmimus ir iš jų savarankiškai, raštišką leidimą jiems taip elgtis turi suteikti vienas iš vaiko tėvų arba kitas asmuo, turintis įgaliojimus duoti tokį leidimą (pavyzdžiui, teisinis globėjas).

2.6 Lankytojai, įskaitant žiniasklaidos atstovus, dalyvaujantys Lietuvos futbolo federacijos vaikų varžybose ir kituose renginiuose

2.6.1 FK Ekranas ir kiekvienas asmuo, kuriam FK Ekranas buvo pavesta atlikti konkrečias funkcijas FK Ekranas jaunimo varžybose, turėtų užtikrinti, kad visi lankytojai, už kuriuos jie yra atsakingi (įskaitant žiniasklaidos atstovus), prieš apsilankymą būtų supažindinti ir suprastų šios FK Ekranas vaikų saugumo užtikrinimo strategijos principus bei sutiktų laikytis joje apibrėžtų sąlygų ir nuostatų.

2.6.2 Lankytojai (įskaitant žiniasklaidos atstovus) turėtų visada būti lydimi, o vieni be palydos su vaikais gali būti paliekami tik išimtinais atvejais (pavyzdžiui, jeigu yra atliekamas tyrimas). Tokiu

atveju būtina imtis papildomų apsaugos priemonių, kad lankytojas arba stebėtojas nekeltų pavojaus vaikams.

2.6.3 Bendraujant su žiniasklaida, vaikų saugumui ir gerovei niekada neturėtų kilti pavojus. Žiniasklaidos atstovams negalima suteikti asmeninės informacijos, pavyzdžiui, vaikų gyvenamosios vietos adreso.

2.6.4 Asmens duomenų turėjimas ir naudojimas galima tik griežtai laikantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų apsaugos įstatymo bei Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (Reglamentas (ES) 2016/679, BDAR – 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), prieš tai gavus vaikų tėvų raštiškus sutikimus dėl vaikų asmens duomenų naudojimo ir tvarkymo.

2.6.5 Vaiko asmens duomenimis yra laikoma – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

2.6.6 Leidimas žiniasklaidai ir kitiems naudoti atvaizdus ir istorijas turėtų būti gautas tiek iš vaiko, tiek ir už vaiką atsakingo asmens, pavyzdžiui, vieno iš tėvų.

2.6.7 Draudžiama naudoti arba platinti įžeidžiančio ar išnaudojančio turinio vaikų atvaizdus, įskaitant atvaizdus, kuriuose vaikas yra nepilnai apsirengęs.

2.7 Apsauga elektroninėje erdvėje

2.7.1 FK Ekranas yra atliktas naudojimosi technologijomis ir žiniasklaida keliamos rizikos vaikų saugai vertinimas ir nustatyti žingsniai šiai nustatytai rizikai panaikinti arba sumažinti.

2.7.2 Lietuvos futbolo federacija teiks gaires dėl tinkamo naudojimosi technologijomis (internetu, mobiliaisiais telefonais, socialiniais tinklais ir pan.), susijusias su vaikų saugumo užtikrinimu ir saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimu.

2.7.3 Jeigu vaikas turi prieigą prie interneto, turi būti įdiegti filtrai ir blokavimo programinė įranga, padėsianti užkirsti galimybes prieiti prie netinkamos, taip pat ir įžeidžiančios, medžiagos. Visuose FK Ekranas suteiktuose įrenginiuose bus užblokuota prieiga prie tinklalapių, skatinančių smurtą prieš vaikus arba talpinančių vaikams galinčių pakenktų atvaizdų ir informacijos.

2.7.4 Gavus įžeidžiančios medžiagos arba nepageidaujamų žinučių, apie tai turi būti nedelsiant pranešta už saugumo užtikrinimą atsakingiesiems asmenims, kurie savo ruožtu privalės apie incidentą informuoti informacinių technologijų saugumo komandą, kad ši galėtų patobulinti interneto prieigos saugą, bei atitinkamas teisėsaugos institucijas. Derėtų atminti, kad pranešant apie konkrečią medžiagą arba žinutes šios negali būti persiunčiamos elektroniniu būdu, nes toks veiksmas gali būti laikomas nusikalstama veika pagal tarptautinę teisę.

2.7.5 Neigiamą poveikį nepilnamečiams darančia informacija laikoma tokia viešoji informacija, kuri gali būti žalinga nepilnamečių psichinei ar fizinei sveikatai, fiziniam, protiniam, dvasiniam ar doroviniam vystymuisi. Apsaugant vaikus nuo neigiamą poveikį darančios informacijos su vaikais dirbantys asmenys yra supažindinami su Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo pagrindinėmis nuostatomis.

2.8 Lietuvos futbolo federacijos partnerystės

2.8.1 Derėtų skirti ypatingą dėmesį vaikų saugumo užtikrinimo klausimams. Partnerystės susitarimuose ir sutartyse turėtų būti įtraukiamos nuorodos į vaikų saugumo užtikrinimo priemones, taip pat turėtų būti aiškiai apibrėžti veiksmai, kurių būtų imtasi kilus kiekvienam susirūpinimo dėl vaikų saugumo klausimui.

2.8.2 Jeigu susirūpinimas dėl vaiko saugumo užtikrinimo susijęs su FK Ekranas partnerio veikla, derėtų apsvarstyti ne tik tai, ar apie tokius susirūpinimą keliančius klausimus pranešti atitinkamoms institucijoms, tačiau taip pat ir tai, ar nederėtų nutraukti partnerystės. Reikėtų vadovautis sutartyje numatytomis procedūromis.

2.8.3 Su FK Ekranas partneriu susijusio klausimo dėl vaiko saugumo kėlimas automatiškai nereiškia, kad būtina nutraukti partnerystę. Priimant bet kurį sprendimą dėl tolimesnės partnerystės privaloma atsižvelgti į partnerio reakciją ir jo įsipareigojimą spręsti situaciją.

3 TIKSLAS: DIDINTI SĄMONINGUMĄ

3.1 Sąmoningumo didinimas ir mokymai

3.1.1 Kiekvienas asmuo, dirbantis FK Ekranas arba veikiantis organizacijos vardu, įskaitant susijusius mėgėjų ir profesionalų klubus, taip pat bendruomenes, šeimas, vaikus ir kitas suinteresuotąsias šalis, turėtų būti supažindintas su vaikų saugumo užtikrinimo strategija ir suprasti, kaip atpažinti ir pranešti apie smurtą arba įtariamą smurto atvejį.

3.1.2 FK Ekranas rengs šiam tikslui parengtus saugumo užtikrinimo mokymų modulius (tiek elektroniniam, tiek ir savarankiškam mokymuisi) ir padės savo organizacijos bendruomenei gilinti žinias apie vaikų apsaugą.

3.1.3 Ypatingas dėmesys bus skiriamas vaikams informuoti apie FK Ekranas strategiją ir įvairiems galimiems apsisaugojimo būdams. Šiuo tikslu bendradarbiaujant su vaikais galima parengti vaikams pritaikytą strategijos versiją ir mokymų modulius.

3.1.4 Atsižvelgiant į vykdomo darbo pobūdį ir konkretų darbuotojų, savanorių, trenerių ir pan. vaidmenį, išsilavinimą ir patirtį, gali būti rengiami specialūs vaiko gerovės, saugumo ir saugos mokymai.

3.1.5 FK Ekranas reguliariai atnaujins informaciją apie vaikų saugumo užtikrinimą formaliosiomis (pavyzdžiui, mokymuose arba vykdant priežiūrą) arba neformaliosiomis priemonėmis (pavyzdžiui, diskusijose komandos susirinkimuose).

3.1.6 Nors Lietuvos futbolo federacija teikia rekomendacijas ir vykdo mokymus dėl konkrečioms pareigybėms tenkančios atsakomybės ir pareigų pagal šią strategiją, visi suaugusieji privalo asmeniškai prašyti papildomų paaiškinimų ir konsultuotis, jeigu nėra tikri, ko iš jų tikimasi pagal pareigas. Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakinga komanda arba už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo FK Ekranas yra pirmasis asmuo, į kurį reikėtų kreiptis su tokiais prašymais.

3.1.7 Visų vykdomų mokymų ir orientavimo užsiėmimų dokumentai, įskaitant užsiėmimų datą ir dalyvių sąrašus, turi būti saugomi. Šie dokumentai turėtų būti saugomi vadovaujantis atitinkamomis duomenų valdymo procedūromis.

3.2 Rizikos vertinimai

3.2.1 Rizikos vertinimai yra svarbus kiekvieno saugumo užtikrinimo proceso elementas. Jie sudaro prevencinių veiksmų pagrindą, užtikrindami, kad veikla yra saugi, o nustatyta rizika yra šalinama arba sumažinama. Be to, juose apibrėžiami konkretūs veiksmai, kurių reikėtų imtis iškilus kiekvienam susirūpinimą dėl saugumo užtikrinimo keliančiam klausimui.

3.2.2 Organizuojant veiklą (pavyzdžiui, varžybas), turėtų būti atliktas rizikos vertinimas, kurio metu nustatomi galimo pavojaus šaltiniai ir parengiamas planas šiam pavojui sumažinti. Atsakomybė už rizikos vertinimo atlikimą tenka pagrindinę atsakomybę už tą užsiėmimą turinčiam asmeniui

3.2.3 Jeigu atlikus vertinimą padaroma išvada, kad yra pernelyg daug pavojaus šaltinių, kurių neįmanoma sumažinti iki priimtino lygio, užsiėmimas nebeturėtų būti organizuojamas.

3.2.4 Prieš vaikams pradedant dalyvauti fizinėje veikloje, būtina susirinkti kontaktinius duomenis asmenų, į kuriuos būtų kreipiamasi nenumatytais atvejais, ir medicininę informaciją. Ši informacija turėtų būti pasiekiama visiems asmenims, atsakingiems už vaikų saugumą atitinkamuose renginiuose.

3.2.5 Rizikos valdymo priemonės yra reguliariai peržiūrimos tiek veiklos eigoje, tiek ir jai pasibaigus. Tokiu būdu sudaroma galimybė į patirtį atsižvelgti būsimose veiklose ir atlikti reikiamus pakeitimus.

3.3 Saugus kanalas, kuriuo galima išsakyti susirūpinimą keliančius klausimus

3.3.1 Privalo būti parengta aiški pranešimų apie susirūpinimą keliančius klausimus tvarka. Su ja turi būti supažindinti visi profesionaliuose futbolo klubuose ir kitose futbolo organizacijose dirbantys asmenys, taip pat vaikai, jų šeimos bei bendruomenės.

3.3.2 Pranešimų nagrinėjimo schema paaiškins visus pranešimų nagrinėjimo žingsnius. Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo bus pagrindinis asmuo, į kurį bus kreipiamasi pirmiausia.

3.3.3 Siekiant procesų suderinamumo, pranešimo nagrinėjimų schema ir susijusios procedūros bus aptartos su atitinkamomis vaiko teisių apsaugos arba teisėsaugos institucijomis.

3.3.4 FK Ekranas sudarys galimybę iškelti susirūpinimą keliančius klausimus (įskaitant galimybę pranešti anonimiškai). Skundus galima siųsti elektroninio pašto adresu info@fke.lt arba apie susirūpinimą keliančius klausimus galima pranešti tiesiogiai už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingam FK Ekranas darbuotojui. 3.3.5 FK Ekranas garantuoja visišką šio proceso ir neofici alaus tyrimo procedūros metu gautų dokumentų konfidencialumą.

3.3.6 Nepasitvirtinus susirūpinimą keliantiems klausimams neturėtų būti imamasi jokių baudžiamųjų veiksmų prieš pranešusį asmenį, jeigu tokiais pareiškimais nebuvo siekiama piktavališkų tikslų.

3.3.7 Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingas asmuo privalo saugoti rašytinius įrašus apie gautus pranešimus (net ir neaiškius pranešimus) saugioje, kitiems nežinomoje vietoje.

3.3.8 Į visus susirūpinimą keliančius klausimus bus reaguojama rimtai ir jie bus nagrinėjami vadovaujantis šia saugumo užtikrinimo strategija bei joje apibrėžta tvarka.

4 TIKSLAS: DIRBTI SU KITAIS IR PRANEŠTI APIE SUSIRŪPINIMĄ KELIANČIUS KLAUSIMUS

4.1 Santykių užmezgimas su vaiko teisių apsaugos institucijomis

4.1.1 Siekiant palengvinti iškilusio klausimo nagrinėjimo perdavimą kitoms institucijoms prireikus specialisto konsultacijos ir pagalbos, būtina užmegzti santykius su policija ir atitinkamomis vaiko teisių apsaugos ir teisėsaugos institucijomis. Šie santykiai taip pat bus reikalingi tam, kad policija ir atitinkamos institucijos galėtų oficialiai patvirtinti pranešimų apie susirūpinimą keliančius klausimus tvarką.

4.1.2 Siekiant palengvinti pranešimų perdavimą vietos vaiko teisių apsaugos ir teisėsaugos institucijoms, reikėtų iš anksto nustatyti kontaktinius asmenis šiose įstaigose. Reikėtų išsisaugoti kontaktinius duomenis, kad prireikus būtų galima greitai ir efektyviai atlikti kreipimąsi.

4.1.3 Už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingiems asmenims ir kitiems darbuotojams rekomenduojama dalyvauti kitų organizacijų organizuojamuose vaikų saugumo užtikrinimo ir vaiko teisių apsaugos mokymuose.

4.2 Atviros darbo aplinkos sukūrimas

4.2.1 Ieškant pagalbos arba norint pasikonsultuoti dėl vaikų saugumo užtikrinimo, tai būtina rimtai vertinti. Konsultacijos arba pagalbos paieškos niekada neturėtų būti vertinamos kaip asmens gebėjimų arba žinių trūkumas, arba gandų platinimas ir panašiai.

4.2.2 Jeigu FK Ekranas dirbantys arba jos vardu veiklą vykdantys asmenys su vaiko teisių apsaugos incidentais susiduria kaip tiriamieji arba liudininkai, jiems būtina suteikti tinkamą pagalbą. Šia pagalba gali būti papildoma priežiūra arba konsultavimas.

4.3 Pranešimai apie incidentus ir tolimesnės priemonės

4.3.1. Kiekvienas pranešimas apie saugumo incidentus, jo tyrimas ir valdymas privalo atitikti nacionalinius teisės aktus. Svarstant, ar dėl apsaugos nukreipti vaiką į išorės instituciją, visada privaloma atsižvelgti į šalyje galiojančią teisinę tvarką, taip pat į geriausius vaiko interesus ir norus.

4.3.2. Nagrinėjant susirūpinimą keliančius klausimus, teikiant medicininę arba psichologinę pagalbą vaikui, gali dalyvauti tik tie asmenys, kurių dalyvavimas yra būtinas. Po kiekvienos procedūros būtina parengti dokumentą, kurį pasirašo procedūros dalyviai. Dokumentas siunčiamas už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingam FK Ekranas darbuotojui.

4.3.3. Pranešimo perdavimas vaiko teisių apsaugos arba teisėsaugos institucijoms turėtų vykti tos institucijos nustatyta tvarka; institucijos gali būti nustačiusios priimtiną pranešimų formatą. Jeigu pranešimas perduodamas žodžiu, toks perdavimas turi būti patvirtintinas ir raštu.

5 TIKSLAS: MATUOTI SAUGUMO UŽTIKRINIMO SĖKMĘ

5.1.1 Galutinė atsakomybė už vaikų saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimą tenka už vaikų saugumo užtikrinimą atsakingai FK Ekranas komandai.

5.1.2 Ne rečiau kaip kartą per metus Lietuvos futbolo federacija įvertins įdiegtas vaikų saugumo užtikrinimo priemones ir vaikų saugumo užtikrinimo strategijos įgyvendinimą.

5.1.3 Remiantis atliktu kasmetiniu vertinimu turėtų būti rengiamas metinis veiksmų planas nustatytoms šios strategijos įgyvendinimo spragoms pašalinti ir rizikai sumažinti.

5.1.4 Ne rečiau kaip kas 3 metus Lietuvos futbolo federacija turėtų paprašyti su ja susijusių klubų įvertinti jų organizacijoje susiklosčiusią situaciją. Tuo remiantis turėtų būti parengta saugumo užtikrinimo priemonių visoje šalyje apžvalga.

5.1.5 Ši vaikų saugumo užtikrinimo strategija yra „gyvas“ dokumentas, kuris bus peržiūrimas kas 3 metus. 5.1.6 Lietuvos futbolo federacija gali reguliariai užsakyti šios saugumo užtikrinimo strategijos ir su ja susijusių procedūrų įgyvendinimo ir tinkamumo išorės vertinimą. Baigiamosios nuostatos Šią strategiją patvirtino FK Ekranas direktorius Tomas Malinauskas, 2023-06-20. Ji įsigalioja tą pačia dieną.

Tvirtinu:

FK Ekranas direktorius Tomas Malinauskas

